

NOTIZIE

De Ballau unu mudamentu po sa l'ingua sarda. Cumentzat s'imperu de Su Sardu Standard

S'Accademia de su Sardu APS si-ndi prexat de s'affillamentu de sa *Norma Campidanesa de Su Sardu Standard* achi'pia cun delibera de su *Consillu comunali de Ballau nr 30 de su 22.08.2023*

De imoi ainnantis at a essi custa sa norma de arreferimentu po totu is comunicatzionis in sardu-campidanesu de su Comunu de Ballau.

De sa publicatzioni de su *liburu Su Sardu Standard* (gennàrgiu 2019) a s'affillamentu (22.08.2023) nci funt passaus 4 annus, chi funt serbius a intendi arraxonamentus e arregolli parrimentus asuba de sa norma proposta, amostendi aici, de parti de su Comunu, gana de fai sa cosa a manera democràtica.

Sa norma afillada su 22.08.2023 est s'arresurtau de sa prus circa scientifica acadèmica noa, filla de su Prof. Eduardo Blasco Ferrer giai professori de Linguistica sarda in s'Universitàdi de Casteddu. *Su Sardu Standard*, duncas, sighendi is arrastus de Blasco Ferrer est s'arresurtau de una circa e de un'elaboratzioni scientifica cunfirmada de sa literadura sarda. De sèculus custa literadura s'amostat e caminat a duas cambas; sa de su campidanesu e sa de su logudoresu, e custu est acontèssiu de sei, ca dd'ant b'òfiu is Sardus, chi in sa st'òria ant s'èmpiri preferu de pigai custu s'ètiu. Funt is Sardus etotu chi nos'inditant su mori chi nosu seus sighendi.

Custu sceti est po nosu su tretu chi fait a fai: *una* l'ingua sarda, e

torraus a nai *una*, a duas normas, sa norma campidanesa e sa norma logudoresa, arrespetendi su connotu literàriu e sa boluntadi de is Sardus. Unu tretu impari chi arrespetat is diferèntzias e s'arrichesa de sa lingua sarda e no una lingua pesada apitzus de standard chena de stòria e chena de literadura chi is Sardus no ant a cumprèndi mai.

Campidanesu e logudoresu tenint sa pròpiu belleza e sa pròpiu dinnidadi. Ambaduu tenint una stòria e una literadura, una sienda stravanada chi depit essi su fundòriu de una polìtica linguìstica democràtica diaderus e de unioni.

Po imoi no nci funt is conditzionis po una norma sceti, ni s'agatat una lei italiana o europea chi nosi pongat a ddu fai e nimancu s'agatat unu guadàngiu polìticu. Castiendi a sa stòria is Sardus ant acèrriu is duas normas, comentì nos'amostat sa literadura sarda, e custu no at mai strobba su si cumprèndi apari, ni podit firmari su si ponni apari de su Pòpulu Sardu de peruna manera, comentì nos'amostant is esemprus internatzionalis.

Su spìridu de una polìtica linguìstica de unu standard a duas normas est modernu e democràticu e cunforma su spìridu de sa lei 482/99 de su Stadu italianu chi chistionat de minorias linguìsticas stòricas e duncas campidanesu e logudoresu, po su sardu etanti, e no de àterus imbentus linguìsticus de achipi amarolla o de una fueddada sceti.

Narendi custu nosu no boleus nai ca s'òmini no potzat o depat lompi in su tempus benidori a *una norma sceti*; po contras seus de su parrimentu ca is Sardus *depint traballai* totus po ddoi lompi, sceti ca sa norma, si est *una*, ndi depit bessiri a pillu de su traballu de *totu is chi fueddant su sardu* e no de chini est sètziu in d-una mesa. In custa manera arrespetaus su chistionai de totus e sa norma ndi bessit a pillu de sa conca e de sa lingua de su pòpulu. Custa est democratzia linguìstica.

Duncas nosi parint foras de su tempus e contras de sa democratzia pensamentus comentì "*una lingua, una nazioni*", foras de sa stòria e fillas de su peus centralismu linguìsticu a sa moda napoleònica, po no nai tirannia. Sa Sardìnnia chi boleus nosu tenit culturas medas e est arrespetosa de s'arrichesa linguìstica de su logu suu.

Emus a bolli chi su tretu chi seus faendi s'ighessit, cun is àterus passus de ponni in custu mori, e chi s'impinniu de su Comunu podessit s'ighiri finas in sa legisladura noa e chi is àterus comunus de su Cabu de bàsciu puru podessint ponni infatu a s'esempru bonu de su de Ballau.

PAULI (CA), 07/09/2023

S'assòtziu culturali
Acadèmia de su Sardu APS

Previous article

ATÒBIUS

Passillendi in sardu

Related Articles

NOTIZIE

zus

10 ANNUS DE OFITZIALIDADI DE IS ARRÈGULAS

las a
urs...

17.03.2010 – 17.03.2020 10 ANNUS
DE OFITZIALIDADI DE IS...

bilingua / Pro un'is
bilingua

[PER UNA SCUOLA BILINGUE]

Modulo per la richiesta di avvalersi dell'insegnamento della lingua
per la scuola primaria e secondaria di primo grado

Il/La sottoscritto/a
genitore di
nato/a a il
e residente in

NOTIZIE

PO UNA SCOLA BILINGUA